

COMARC in DRUŽINA MARC

predavanje pri predmetu KATALOGIZACIJA

Pripravila doc. dr. Marija Petek

FUNKCIJE KATALOGA

- ali ima knjižnica določen dokument
- pregled vseh izdaj, prevodov, predelav, priredb dela
- pregled vseh avtorjevih del
- dokumenti o določenem predmetu, osebi, dogodku ...
- dokumenti iz določenega strokovnega področja

RAČUNALNIŠKI KATALOG

- prevzame funkcije vseh klasičnih katalogov
- številne možnosti za iskanje

VZAJEMNA KATALOGIZACIJA

- kooperativno zbiranje in distribuirana obdelava dokumentov
- vsak dokument se obdela samo enkrat na enem mestu
- podatki so dostopni vsem udeležencem sistema

VZAJEMNA KATALOGIZACIJA

Prednosti:

- racionalizacija dela (knjižnice si delo med seboj razdelijo: izdelava ali prevzem bibliografskih zapisov)
- enotnost strokovne obdelave
- večja dostopnost bibliografskih podatkov

SISTEMI ZA VZAJEMNO KATALOGIZACIJO

COBISS, PICA, TENTTU, PORBASE, BIBSYS, CROLIST,
LIBIS

OCLC (Online Computer Library Center, prej Ohio
Computer Library Center)

RLIN (Research Libraries Information Network)

WLN (Western Library Network)

UTLAS International (prej University of Toronto Library
Automation Systems)

COBISS = **C**ooperative **o**nline **b**ibliographic **s**ystem and **S**ervices
(Koooperativni bibliografski sistem in servisi/sistem za vzajemno
katalogizacijo, 1988)

COBIB = **C**ooperative **b**ibliographic data**b**ase (Koooperativna
bibliografska podatkovna zbirka/vzajemni katalog, prej YUBIB)

IZUM (Inštitut informacijskih znanosti Maribor)

<http://www.cobiss.si>

COBISS

Moduli, med seboj povezani:

- vzajemna katalogizacija
- CONOR
- OPAC (online public access catalogue)
- izpisi
- izposoja, medknjižnična izposoja
- COLIB
- Dostop do OCLC FirstSearch
- Online priročniki, online pomoč *itd.*

COBIB

- Aktivni/Pasivni udeleženci
  - licenca

- Monografske publikacije
- Serijske publikacije in drugi kontinuirani viri
- Posebno knjižnično gradivo
- Članki in prispevki (sestavni deli) v časopisju in drugih publikacijah

---

□ Iskanje v lokalni/vzajemni podatkovni zbirki

□ Načini iskanja:

- osnovno iskanje

- izbirno iskanje

- ukazno iskanje (**predpone**)

AU=Verona, Eva

TI=Osnove knjižničarstva

CL=BiblioThecaria

MARC

= **M**achine **R**eadable **C**ataloguing

Shranjevanje in izmenjava bibliografskih podatkov

- MARC I - poskusni projekt v Kongresni knjižnici v Washingtonu 1965-66
- British National Bibliography (BNB) 1971
- MARC II - angloameriško sodelovanje

Različice formata MARC

UKMARC (Velika Britanija)

USMARC (ZDA, prej LC MARC)

CANMARC (Kanada)

INTERMARC (Francija)

ANNAMARC (Italija)

DANMARC (Danska)

SWEMARC (Švedska)

MEKOF (bivša SZ)

INDIMARC (Indija)

INDOMARC (Indonezija) *itd.*

→ Odstopanja od formata MARC (različna katalogizacijska praksa, onemogočena mednarodna izmenjava bibliografskih podatkov)

Poenotenje formata MARC

MARC21

- uskladitev CANMARC in USMARC, 2000
- British Library, 2001

UNIMARC

= Universal MARC

ISO 2709-1981 Format for Information Interchange

IFLA, Odbor za UNIMARC

Mednarodna izmenjava bibliografskih podatkov

COMARC

= **Co**operative **MARC**

Računalniški format za vnos bibliografskih podatkov v COBIB

Temelji na formatu UNIMARC

COMARC

- COMARC/B
- COMARC/A
- COMARC/H

Shranjevanje internih
bibliografskih podatkov

UNIMARC

- UNIMARC/B
- UNIMARC/A
- UNIMARC/H

Mednarodna izmenjava
bibliografskih podatkov

COMARC - UNIMARC

- **Struktura zapisa** (ISO 2709, struktura COMARC ne sledi temu standardu)
  - Uvodnik zapisa, direktorij polj in podatki
- **Označevalci vsebine** (kode in dogovori za prepoznavanje podatkovnih elementov – omogočajo upravljanje z zapisom)
  - Oznake polj, podpolj in indikatorji
- **Vsebinski podatki** (pravila za katalogizacijo in vsebinski opis)

COMARC - bloki

- 0-- blok za identifikacijo
- 1-- blok šifriranih podatkov
- 2-- blok glavnega opisa
- 3-- blok za opombe
- 4-- blok za povezovanje
- 5-- blok za sorodne naslove
- 6-- blok za vsebinsko obdelavo
- 7-- blok podatkov o odgovornosti
- 8-- *blok za mednarodno rabo (elektronska lokacija)*
- 9-- blok za nacionalno rabo (lokacijski podatki, kazalke)

COMARC – polja in podpolja

- 200a** Glavni stvarni naslov
- b** Splošna oznaka gradiva
- d** Vzporedni naslov
- e** Dodatek k naslovu
- i** Podrejeni naslov
- f** Prva navedba odgovornosti
- g** Naslednja navedba odgovornosti
- 205a** Podatek o izdaji
- 210a** Kraj izida
- c** Založnik
- d** Leto izida
- 225a** Zbirka
- y** Številčenje

INDIKATORJI

- Edinstveni za določeno polje z bibliografskimi podatki
- 1 ali 2 indikatorja
- Namen:
  - Razlikovanje vrste podatka znotraj polja
  - Dodatni vpisi

KATALOGIZACIJA

□ Bloki:

□ 7--

□ 2 --

□ 3 --

□ 0 --

□ 4 --

700ab

200aef 205a 210acd

215acd 225av

300a

010a

COMARC – osebna značnica

700

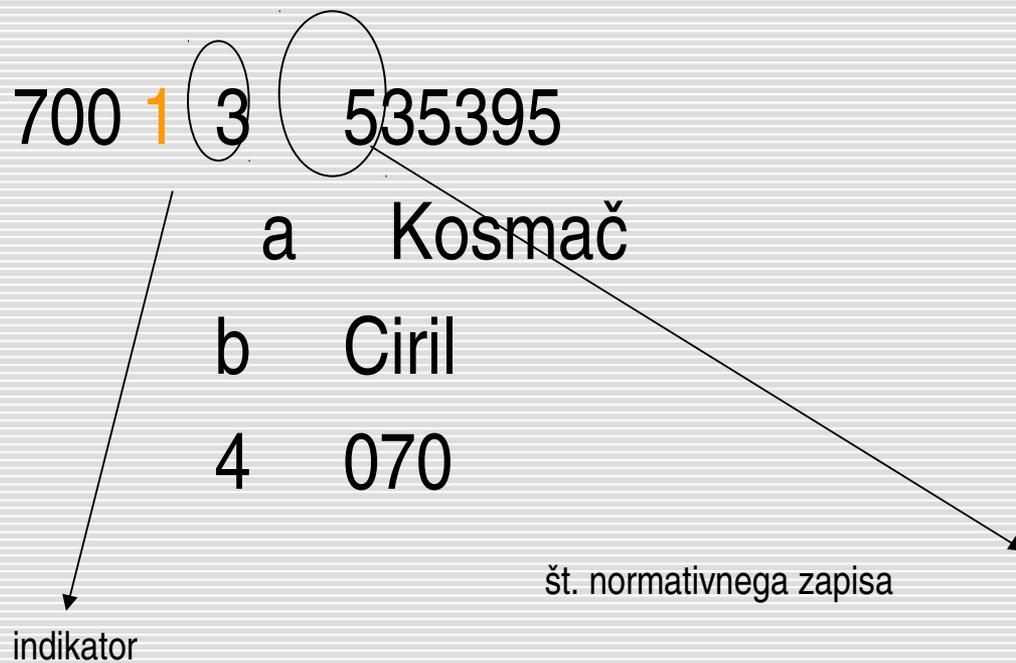
1. indikator 0 izpiše se v osebni bibl.

1 izloči se iz osebne bil.

2. indikator 0 vnaša se samo ime in/ali
ime in priimek

1 vnaša se priimek in ime

COMARC – osebna značnica

COMARC – osebna značnica

---

700 0 3 955235

a Prežihov Voranc

4 070

900 1 3955235

a Kuhar

b Lovro

4 070

5 f – pravo ime

COMARC – osebna značnica

---

700 1 3 2060899

a Kožuh-Novak

b Mateja

7 03354

4 460 - intervjuvanec

900 1 32060899

a Novak

b Mateja Kožuh-

COMARC – osebna značnica

---

700 1 3 1026147

a Rozman

b Andrej

f 1955-

4 070

900 0 31026147

a Roza

5 e - psevdonim

COMARC – osebna značnica

700		900
701		901
702		902

COMARC – korporativna značnica

710

1. indikator

0 ime korporacije

1 sestanek

2. indikator

0 invertirana oblika imena

1 geografsko ime, juriddikcija

2 ime v pravilnem vrstnem redu

COMARC – korporativna značnica

---

710 02 a Univerzitetna knjižnica

c Maribor

710 02 a Filozofska fakulteta

c Ljubljana

b Oddelek za bibliotekarstvo, informacijsko znanost
in knjigarstvo

COMARC – korporativna značnica

---

710 12 a Borštnikovo srečanje
d 43
f 2008
e Maribor

COMARC – korporativna značnica

---

710 12 a Zveza bibliotekarskih društev
Slovenije
b Strokovno posvetovanje
f 2007
e Bled

COMARC – korporativna značnica

710		910
711		911
712		912

COMARC – stvarna značnica

---

200 a   Glavni stvarni naslov

Indikator

0

naslov ni pomemben

1

naslov je pomemben

200 1 a Osnove knjižničarstva

200 1 a Enciklopedija Slovenije

COMARC – stvarna značnica

Začetek naslova je številka

200 1 a   *500 vprašanj mladih staršev*

532 11 a   *Petsto*

540 a   *Petsto vprašanj mladih staršev*

COMARC – stvarna značnica

---

532 a Razširjeni/izpisani naslov

Dva indikatorja:

1. indikator	0	naslov ni pomemben
	1	naslov je pomemben
2. indikator	0	začetnice
	1	številka
	2	kratica
	3	ostalo

Določni/nedoločni člen na začetku

- Znak za non-sort levo in desno od člena

#The #museum

presledek
